

İHMAL VE İSTİSMAR

VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

CUMHURİYET İLKOKULU

REHBERLİK SERVİSİ

MERYEM ETLİK

İHMAL NEDİR?

İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli (sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam) ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır.

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen bilerek ya da bilmeyerek uygulanan tüm davranışlara çocuk istismarı denir.

Fiziksel istismar; çocuğun sağlığına zarar verecek biçimde kaza dışı nedenlerle fiziksel yaralanmasıdır. Aile içi şiddete maruz kalan çocuklarda davranış bozuklukları, gelişmede gecikme ve şiddet eğilimi sık görülmektedir.

Duygusal istismar; çocuğun ihtiyaç duyduğu ilgi sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır.

Ekonomik istismar; çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde çalıştırılmasıdır.

Cinsel istismar; çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olmayacağı toplumun yasalarına, sosyal

normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir.

Cinsel İstismarcı Kim Olabilir?

- Yetişkin bir erkek,
- Yetişkin bir kadın,
- Yaşıtı,
- Yaş olarak kendinden büyük çocuk,
- Aileden biri de olabilir.

İstismarcıların %80'i çocuğun tanıdığı biridir.

CİNSEL İSTİSMAR BELİRTİLERİ NELER OLABİLİR ?

- Çocuklarda yaş dönemine uygun olmayan, davranışlarda gerileme; parmak emme, yatak ıslatma, anneye bağımlılık,
- Saldırgan davranışlar,
- İçine kapanma,
- Çocuk kendisine dokunulmasından, daha önce tanıdığı kişilerle yalnız kalmaktan korkma,
- Huysuzluk ve sık ağlama,
- Uyku ve yeme bozuklukları,
- Baş ve karın ağrıları,
- Evden veya okuldan kaçma,
- Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler,
- Olayla ilgili kabuslar,
- Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun psikolojik sıkıntı ve korku reaksiyonu,
- Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar,
- Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir.

**İSTİSMARLA İLGİLİ OLARAK GEREKLİ
KURUMLARLA İLETİŞİME GEÇMEK
HEM YASAL HEM DE VİCDANİ BİR
ZORUNLULUKTUR.**

ÇOCUKLARI CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN EBEVEYNLERE ÖNERİLER

- ✓ Çocuğunuzu önemseyişinizi gösterin, her zaman yanında olduğunuzu hissettirin. Çocuğunuzla ilişkilerinizi güçlendirin.
- ✓ Çocuğunuzun dinleyin.
- ✓ Yaptığı iyi davranışları ve başarılarını destekleyin.
- ✓ Onu korkutmayın ve kötülemez.
- ✓ Çocuklarınıza tanıdıkları bir kişiyle olsa bile hiçbir yere sizin izniniz olmadan gitmemesi gerektiğini öğretin.
- ✓ Çocuklarınıza tehlikeli yerler hakkında bilgi verin.
- ✓ Çocuklarınıza zor durumlarda bağıarak yardım isteyebileceklerini öğretin.
- ✓ Çocuklarınızın gün içinde yaptıklarından haberdar olun.
- ✓ Bedenlerinin kendilerine ait olduğunu ve onu korumaları gerektiğini öğretin.
- ✓ İç çamaşırı ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunmaması gerektiğini anlatın.
- ✓ Kendisine dokunulmasını ve öpülmeyi istemiyorsa buna "hayır" deme hakkının olduğunu öğretin.
- ✓ Cinsellik konusunda çocuklarınızı bilgilendirin. Yaşlarına uygun cümlelerle; cinsel konuları paylaşmaktan, çocuklarımızın sorularını cevaplamaktan çekinmeyin.
- ✓ Çocuklarımızı İyi Dokunma – Kötü Dokunma hakkında bilgilendirin.

ANNE BABALAR CİNSEL İSTİSMARA UĞRAMIŞ ÇOCUKLARINA NASIL YARDIMCI OLABİLİRLER ?

- Soğukkanlı olun.
- Çocuğunuza inanın.
- Çocuğunuzun suçlamayın.
- Doğru yardım alın.
- Çocuğunuza güven verin.
- Her şeyi unutmaya çalışmayın.
- Merakla gözlemeyin. Çocuğın olay hakkında konuşmasına izin verin.
- Fazla koruyucu olmamaya çalışın.
- Çocuğunuzun eskisi gibi sevin.
- Cinsel istismar hakkında çocuğunuzun eğitin. Ailenin diğer üyelerini unutmayın.

Cinsel istismara maruz kalan çocukların yaşa göre dağılımları incelendiğinde;

%30'unun 2-5,

%40'ının 6-10,

%30'unun 11 - 17 yaş grubunda olduğunu görüyoruz.

DOĞRU BİLİLEN YANLIŞLAR VE DOĞRULAR

- Çocuğu istismar eden kişi her zaman yabancı biri değildir, aile içinden o çocuğu tanıyan kişide olabilir.
- Her istismar çok zararlıdır. Her istismar kısa ya da uzun vadede kişiye zarar verir.
- Tüm istismarcılar erkek değildir, kadınlar da istismar edebilir ya da aracı olabilir.
- Sadece kız çocukları istismara uğramazlar. İstismar vakalarının yaklaşık %30'u erkek çocuk mağdurlardan oluşur.
- Her toplumda istismar riski vardır.
- İstismara uğrayan kişiler tedavi edilebilir (fiziksel, psikolojik, cinsel vb.).
- Çocuklar olanları daima söyleyemeyebilir. Korku ya da utançlarından gizleyebilirler.

BAŞVURUDA BULUNACAĞINIZ YERLER;

Okul rehber öğretmeni,

Okul idaresi,

Çocuk İzlem Merkezleri,

Rehberlik Ve Araştırma Merkezleri,

Baroların Çocuk Hakları Merkezi,

Size en yakın Karakola başvurarak Çocuk Şube görevlileriyle iletişime geçebilirsiniz.